

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Giltig från: 2026-01-22

Innehållsansvar: Charlotte Nordberg Backelin, (chano5), Överläkare

Giltig till: 2028-01-14

Granskad av: Henrik Jonsson, (henjo35), Receptarie

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Fenylefrinhydroklorid (Fenylefrin)

Syfte

Rutinen syftar till att ge en enhetlig vård samt dokumentation baserad på kunskap, erfarenhet och forskningsresultat. Att systematisera och effektivisera omvårdnadsarbetet och säkerställa patientens vård och omhändertagande på ett optimalt sätt, samt att minska risken att fel och brister uppstår samt att underlätta introduktionen av nya medarbetare.

Arbetsbeskrivning

BAKGRUND

Fenylefrin stimulerar selektivt alfa1-receptorer, vilket resulterar i en kraftig ökning av den vaskulära resistensen och ger en påföljande snabb ökning av det systoliska och det diastoliska blodtrycket. Fenylefrin har minimal effekt på beta-receptorer och har inga direkta hjärteffekter. Det ökade blodtrycket medför en reflektorisk sänkning av hjärtfrekvensen. Försiktighet till patienter med bradykardi och AV-block. Bradykardi svarar på behandling med Atropin. Eventuell hypovolemi måste korrigeras före/under användning av Fenylefrin

INDIKATION

- Tillfällig höjning av blodtrycket i samband med chock och hypotension.
- Läkemedelsbetingad hypotension.

KONTRAINDIKATIONER

- Hypertoni, hyperthyreos, hypoxi, perifer trombos.
- Fenylefrin skall ej ges till gravida pga risk för uteruskontraktion.

BEREDNING

Ges som utspädd intravenös injektion i välfungerande PVK eller CVK i koncentrationen 0,1 mg/ml. Efterspola med minst 10 ml NaCl.

DOSERING

- Vanligen ges 50 - 100 µg (0,5 - 1 ml) som intravenös injektion.
- Effekt inträder inom 10 - 20 sekunder och kvarstår 5 - 10 min. Om effekt ej uppnås, kan dosen upprepas. Upp till 1000 µg (10 ml) kan ges.

BIVERKNINGAR

- Hypertension, huvudvärk
- Arytmier, reflektorisk bradykardi
- Anginasmärta samt lokal ischemi
- **FÖRSIKTIGHET**
- Bradykardi svarar på behandling med atropin.
- Om injektion gått extravasalt (orsakar vävnadsnekros) ges sc fentolamin (licensläkemedel som finns på AKOM).

Kunskapsöversikt

Tidigare PM

Narkosguiden.se

www.fass.se/fenylefrin

Granskare/arbetsgrupp

Charlotte Nordberg Backelin, Vårdenhetsöverläkare VO Kardiologi,
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Henrik Jonsson, Receptarie VO Kardiologi, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset

Pernilla Andersson, Sjuksköterska VO Kardiologi, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Charlotte Nordberg Backelin, (chano5),
Överläkare

Granskad av: Henrik Jonsson, (henjo35), Receptarie

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9777-819499373-95

Version: 7.0

Giltig från: 2026-01-22

Giltig till: 2028-01-14